

Van: [redacted] <[redacted]@fryslan.frl>

Verzonden: 30-06-2025 15:57

Aan: [redacted], [redacted] <[redacted]@fryslan.frl>,
[redacted], [redacted] <[redacted]@fryslan.frl>

CC: [redacted], [redacted] <[redacted]@fryslan.frl>,
[redacted], [redacted] <[redacted]@fryslan.frl>

Onderwerp: Schriftelijke toelichting pva Drenthe n.a.v. PO 11 juni jl.

Hallo [redacted] en [redacted],

Naar aanleiding van het PO van woensdag 11 juni jl. werd door gedeputeerde De Vries nog verzocht om een nadere toelichting op het plan van aanpak toepassing gewasbeschermingsmiddelen lelieteelt van Drenthe te geven en aan te geven hoe dit doorwerkt voor Fryslân. Iets later dan gehoopt krijgen jullie deze duiding per mail van ons. Zie daarvoor onderstaande. Ook vinden jullie in de bijlage nogmaals de ingediende PO notitie.

Op 3 juni jl. kwam het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe met een plan van aanpak voor de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen bij lelieteelt ([Provincie Drenthe zet in op onderzoek, ondersteuning en handhaving bij lelieteelt | Provincie Drenthe](#)). Dit plan van aanpak is opgesteld naar aanleiding van een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in een Drentse zaak over lelieteelt. Drenthe kiest voor een aanpak op 2 sporen, te weten een handhavingsspoor en toepassingsgericht spoor. Daarbij wordt ingezet op onderzoek naar de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen, ondersteunen van telers en handhaving. Het teeltjaar 2025 wordt door Drenthe gezien als een overgangsjaar. Dat wil zeggen dat lelietelers die eerder een handhavingsspoor hebben gehad, nu een last onder dwangsom krijgen. Telers met wie nog niet eerder contact is geweest, krijgen een waarschuwing, maar worden vanaf 2026 ook aangeschreven met een last onder dwangsom.

Naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling is Drenthe van oordeel dat lelietelers met een voortoets moeten aantonen dat de teelt van lelies geen significant negatieve effecten heeft op de Natura 2000-gebieden. Als dat niet kan worden uitgesloten, dan geldt een vergunningplicht. Die voortoets moet in 2026 worden aangeleverd. Om de telers niet alleen te laten staan, onderzoekt Drenthe samen met hen of en hoe significante effecten als gevolg van gewasbeschermingsmiddelen zijn uit te sluiten. Ook wordt onderzocht door de provincie of die voortoets generiek kan worden gemaakt, zodat iedere lelieteler daarvan gebruik kan maken. Daarbij blijft de provincie Drenthe in gesprek met telers en onderzoekt zij hoe teelt uit de bebouwde omgeving kan worden gehaald. Wel wordt er op gewezen dat telers een eigen verantwoordelijkheid hebben en niet voorbij kunnen gaan aan de maatschappelijke onrust die er is over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Effect van plan van aanpak op Fryslân

Drenthe heeft haar plan voor nu alleen toegespitst op de teelt van lelies. Hoewel deze teelt één van de meest intensieve is, is het niet de enige teelt waarbij gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast. De vraag is daarom in welke mate het plan van aanpak voor de gehele toepassing van gewasbeschermingsmiddelen dekking biedt. Ook heeft Drenthe aangegeven zich eerst slechts bezig te houden met handhaving op de percelen die door Meten = Weten zijn aangedragen middels handhavingverzoeken. Zij gaan nog niet actief handhavend optreden op andere percelen waarop teelt plaatsvindt.

In Fryslân hebben wij in een zaak over teelt (ook lelieteelt) in Boijl bij de Afdeling aangevoerd dat er sprake is van bestaand gebruik (bestaand gebruik: voor activiteiten die al plaatsvonden op het moment dat Natura 2000-gebieden werden aangewezen, hoeft niet te worden onderzocht of deze significante effecten hebben op Natura 2000-gebieden. Er is geen sprake van een vergunningplicht).

[redacted] Wel gaan wij naar aanleiding van de acties van Drenthe, de maatschappelijke onrust en de

ingediende handhavingsverzoeken ambtelijk afstemmen hoe wij dit thema in onze organisatie kunnen beleggen en of ook wij daarvoor met een plan van aanpak of beleid kunnen en willen komen. Daarvoor vindt binnenkort afstemming plaats tussen Team Groene Regelgeving en beleid.

Het opgestelde beleid van Drenthe heeft voorsnog geen effect onze handhavingszaken. De uitspraak van Drenthe gaat overigens niet in op het bestaand gebruik hoewel dit wel door de provincie is aangevoerd tijdens de zitting. Wij zijn om die reden van mening dat wij dit standpunt nog in kunnen nemen tijdens onze (hoger beroeps)zaak. Het is belangrijk om hierover een richtinggevende uitspraak van de hoogste bestuursrechter te krijgen.

Mei freonlike groetnis,

[Redacted signature]

Jurist
Provinciale Omgeving, Groene Regelgeving

[Redacted email] @fryslan.frl

aanwezig [Redacted name]

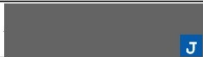

Tweebaksmarkt 52 (besikersadres)
Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden
(058) 292 5925 / provincie@fryslan.frl
fryslan.frl

PO-notysje

Portefúlje-oerlis mei de deputearren
 Matthijs de Vries (Natuur en VTH)
 Abel Kooistra (Landbouw en FPLG)

Datum PO	:	11 juni 2025
Skriuwer	:	 &
Tillefoannûmer	:	
Ofstimd mei	:	
Status	:	0 Tkn 0 Hammerstik x Besprekke
Ûnderwerp	:	Uitspraak Provincie Drenthe landelijk handhavingsverzoek gewasbeschermingsmiddelen & Plan van Aanpak Drenthe

1. Wêr giet it oer?

Onlangs heeft de rechtbank Noord-Nederland uitspraak gedaan over een zaak tussen de provincie Drenthe en de vereniging Meten = Weten. Deze zaak ging over een handhavingsverzoek dat Meten = Weten bij alle 12 provincies heeft ingediend en welke ziet op (handhavings)verzoek tot het treffen van een algemeen verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Omdat bij ons een soortgelijke zaak ligt, heeft de rechtbank ons verzocht aan te geven wat de betekenis van deze uitspraak is voor onze zaak.

Daarnaast heeft de provincie Drenthe op 3 juni jl. naar buiten gebracht hoe zij de komende tijd zullen handelen omtrent handhavingsverzoeken over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 2 april jl. Graag informeren wij u hierover.

2. Wat moat de deputearre beslute ?

Kennisnemen van de informatie en in te stemmen met de voorgestelde reactie richting de rechtbank.

3. Wat is it advys fan de Opgave ?

Kennisnemen van de informatie en instemmen met de voorgestelde reactie richting de rechtbank.

4. Past it yn it belied?

N.v.t.

5. Wat kost it, wêr komt it jild wei en wat krije we der foar?

N.v.t.

6. Kin it Natuerbehearplan bydrage oan de realisaasje fan dit inisjatyf?

N.v.t.

7. Is der aksje rjochting PS nedich?

Voorlopig niet, in een later stadium wel.

8. Moat der publisiteit oan jûn wurde / Wat betsjut dit foarstel foar de Mienskip?

Voor de Mienskip betekent dit onderwerp zeer veel. Er wordt daarom gewerkt aan een communicatieplan.

Neiere taljochting:

Uitspraak provincie Drenthe 24/4/25

Op 24 april 2025 heeft de rechtbank uitspraak gedaan omtrent een zaak tussen Meten = Weten en de provincie Drenthe. Deze zaak ziet op een handhavingsverzoek van Meten = Weten, die zij heeft ingediend bij alle 12 provincies. In dit verzoek wordt verzocht om een algemeen verbod op het gebruik van 14 stoffen in gewasbeschermingsmiddelen. De provincie Drenthe heeft dit handhavingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard, omdat zij van mening zijn dat zij niet bevoegd zijn een dergelijk verbod op te leggen.

De rechtbank heeft het beroep van Meten = Weten gegrond verklaard. Zij is van mening dat het verzoek ruimer opgevat had moeten worden, namelijk als een verzoek tot het treffen van passende maatregelen. Dit zijn maatregelen die “ervoor zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert en er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen voor zover die factoren, gelet op de doelstellingen van deze richtlijn een significant effect zouden kunnen hebben” (art. 6, tweede lid, Habitatrichtlijn). Tevens had het college van Gedeputeerde Staten het verzoek door moeten zenden naar Provinciale Staten.

Reactie richting rechtbank

De lijn die de rechtbank hanteert wijkt af van eerdere uitspraken van de rechtbanken Den Haag en Zeeland-West Brabant – over hetzelfde landelijke handhavingsverzoek – waarin werd geoordeeld dat de provincies niet bevoegd waren om op deze handhavingsverzoeken te besluiten. Daarnaast zijn wij van mening dat het verzoek van Meten = Weten niet opgevat kan worden als een verzoek tot het treffen van passende maatregelen jegens afzonderlijke telers, maar als een verzoek tot het treffen van algemene passende maatregelen. Besluiten n.a.v. verzoeken van algemene strekking zijn niet vatbaar voor bezwaar en beroep. Ook hierin volgen wij de rechter niet. Wij menen dat dit niet ertoe kan leiden dat ons besluit kan worden vernietigd. Wij denken daarom dat het verstandig is om richting de rechtbank aan te geven dat wij ons niet kunnen vinden in de uitspraak.

Nadat wij onze reactie hebben gegeven aan de rechtbank zal daarover vermoedelijk nog een zitting worden gehouden, waarin onze standpunten nader kunnen worden toegelicht.

Plan van Aanpak Drenthe

In de bijlage van deze notitie is het plan van aanpak van de Provincie Drenthe bijgevoegd, zoals dit op 3 juni jl. naar buiten is gebracht.

Drenthe ziet 2025 als een overgangsjaar. In dat jaar worden telers die niet eerder een waarschuwing hebben ontvangen gewaarschuwd dat zij een voortoets moeten uitvoeren die ziet op de uitvoering van hun project. Telers die al wel eerder zijn gewaarschuwd, ontvangen direct een last onder dwangsom. In 2026 moeten alle lelietelers/siertelers over een voortoets beschikken, dan zal iedereen die hier niet over beschikt worden aangeschreven met een last onder dwangsom.

Om telers perspectief te bieden werkt de provincie Drenthe, samen met het Rijk en andere provincies, aan een blauwdruk voor een generieke voortoets die eind 2025 beschikbaar moet zijn. Deze moet objectief aantonen dat bepaalde middelen of toepassingsmethoden geen significant effect hebben, zodat individuele toetsen in veel gevallen kunnen vervallen. Lukt dat niet, dan blijft de verantwoordelijkheid volledig bij de teler. Parallel hieraan loopt een meerjarig onderzoekstraject naar drift, cumulatie van stoffen en afstandscriteria. Ter bescherming van de natuur overwegen Gedeputeerde Staten van Drenthe bovendien een tijdelijk moratorium op areaaluitbreiding van lelies tot het niveau van 2025; uitvoerbaarheid, controleerbaarheid en handhaafbaarheid worden hierbij nadrukkelijk meegewogen.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

R Art. 5.2 lid 1

De informatie uit documenten betreft persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter